

Wspomnienie o Profesorze Cezarym Józefiaku (1932–2007)

Remembering Professor Cezary Józefiak (1932–2007)

Profesor Cezary Józefiak w pamięci osób, które miały przyjemność z nim współpracować, pozostanie jako prawy i życzliwy inny człowiek, wybitny ekonomista, reformator oraz nauczyciel. Swoje życie zawodowe Profesor dzielił między Łódź i Warszawę. Przez wiele lat związany z Wydziałem Ekonomiczno-Socjologicznym Uniwersytetu Łódzkiego, pełnił na nim zupełnie wyjątkową rolę. Odkrywczy w badaniach naukowych, wymagający w stosunku do współpracowników, jednocześnie nad wyraz ceniący odwagę intelektualną oraz wolne od ograniczeń, nieskrępowane myślenie. Profesor inspirował wszystkich do myślenia o ekonomii w ścisłym związku z koniecznością przeprowadzenia głębokich reform rynkowych. W katedrze ekonomii wiele czasu spędzał w małej, podręcznej bibliotece. Pamiętam toczące się w niej dyskusje na tematy dotyczące przyszłości gospodarczej kraju i niezbędnych kierunków jej zmian. W kilka minut mała biblioteka stawała się wypełniona po brzegi i wszyscy wsłuchiwali się w Profesora. Był przez nas podziwiany, a dyskusje z jego udziałem wpływały na kształtowanie naszych poglądów, na długo pozostając w pamięci.

Zmiana ustrojowa w naszym kraju stworzyła możliwość wprowadzenia w życie reform gospodarczych, które następnie wyznaczyły reguły funkcjonowania gospodarki rynkowej. Profesor Cezary Józefiak należał do grona ekonomistów niezwykle aktywnie

Professor Cezary Józefiak will remain in the memory of people who had the pleasure of working with him as a virtuous and well-meaning person, outstanding economist, reformer and teacher. The Professor split his professional life between Łódź and Warsaw. For many years he was connected with the Faculty of Economics and Sociology of the University of Łódź where he played a unique and quite exceptional role. He was innovative in his scientific research, demanding towards collaborators, and, at the same time, he thought highly of intellectual courage and free unhindered thinking. The Professor inspired people to think about the economy in close relation to the necessity of carrying out significant market reforms. At the chair of economics, he spent a lot of time in a small reference library. I remember discussions on the economic future of Poland and necessary changes to be undertaken. Within a few minutes the library would be filled up to the brim with people who listened intently to the Professor. We admired him and the discussions he participated in had a creative impact on our opinions and they remained in our memories for a long time.

The political transformation which took place in our country created the possibility of putting the economic reforms into effect. Then, these reforms determined the rules of operation of market economy. Professor Cezary Józefiak belonged to the circle of

zaangażowanych w reformowanie gospodarki. Przewodniczył podkomisji polityki gospodarczej w rozmowach Okrągłego Stołu, a później m.in. zasiadał w Senacie, gdzie kierował pracami Komisji Gospodarczej, był członkiem Rady Ekonomicznej przy Premierze RP, a także członkiem Rady Naukowej przy Prezesie NBP. Jego poglądy wywierały istotny wpływ na kształt transformacji ustrojowej w Polsce.

W wolnej Polsce miałem zaszczyt pracować z Profesorem w Radzie Polityki Pieniężnej I kadencji. Było to dla mnie nowe doświadczenie. Współpracowałem z Profesorem nie tylko jako wybitnym teoretykiem, ale przede wszystkim praktykiem polityki gospodarczej. Profesor wielką wagę przywiązywał do konsekwencji w realizacji postawionych celów. Był przeciwnikiem „majsterkowania” przy gospodarce. Wierzył, że polityka pieniężna powinna opierać się na przejrzystych i konsekwentnie stosowanych zasadach. W naszych warunkach najskuteczniej można ją realizować w ramach strategii bezpośredniego celu inflacyjnego połączonego z w pełni rynkowym kształtowaniem się kursu walutowego. Profesor Cezary Józefiak należał do zwolenników w pełni płynnego kursu walutowego i wspierał wszystkie te posunięcia, które ostatecznie doprowadziły do jego przyjęcia w 2000 r. Profesor wskazywał również na liczne korzyści związane z szybkim przystąpieniem Polski do strefy euro. Przekonywał, że dążenie do osiągnięcia niskiej i stabilnej inflacji najlepiej przysłuży się gospodarce. Do końca bronił zasadności tej podstawowej misji banku centralnego. Do końca również publicznie, z wielką energią i przekonaniem bronił niezależności NBP.

We wspomnieniach Profesor Cezary Józefiak pozostanie jako wiecznie młody, pełen życia człowiek z legendarnym już poczuciem humoru. Potrafił znaleźć dowcip „na każdą okazję”, dzięki czemu w dyskusjach z jego udziałem pomimo wagi poruszanych problemów zawsze pojawiał się moment odprężenia. Wszystkich ujmował swą dystynkcją i elegancją. W gronie współpracowników zawsze dostrzegał ludzi i ich problemy. Potrafił dzielić się opowieściami o swoich wnukach, ale równie chętnie wsłuchiwał się w problemy osobiste innych. Dziękujemy Panie Profesorze.

economists who were extremely actively involved in the process of economic reforms. He headed the economic policy sub-commission during the „Round Table” talks. Then, he was elected to the Senate where he chaired the National Economy Committee; he was a member of the Prime Minister’s Economic Council and the NBP President’s Research Council. His views wielded a significant influence on the form of systemic transformation in Poland.

In the free Poland, I had the honour of working with the Professor in the Monetary Policy Council of the first term. This was quite new experience for me. I co-operated with the Professor who was not only an outstanding theorist but, most of all, a practitioner in the field of economics. The Professor attached significant importance to the consistent achievement of outlined goals. He opposed to tampering with the economy. He believed that monetary policy should be based on clear and consistently implemented principles. In our situation, this may be most effectively executed under the strategy of direct inflation targeting combined with fully market-based exchange rate. Professor Cezary Józefiak was among proponents of the fully floating exchange rate regime and supported all the moves which finally led to its acceptance in 2000. The Professor also pointed at numerous benefits related to Poland’s fast accession to the euro zone. He argued that aspiration to achieve a low and stable inflation rate would render the best service to the economy. Until the end, he defended the legitimacy of that fundamental mission of the central bank. Also, until the very end he appeared before the public as a strong and whole-hearted defender of the independence of the NBP.

We will remember Professor Cezary Józefiak as a person eternally young and full of life, showing his legendary sense of humour. He would tell jokes at “any occasion” and thanks to that during discussions with his participation there was always room for a relaxing moment despite the importance of the problems raised. His gentility and elegance endeared him to everyone. Beyond professional relationships he saw people and their problems. He was capable of telling stories about his grand-children but he was equally willing to listen to personal problems of others. Thank you, Professor.

Jerzy Pruski
Pierwszy Zastępca Prezesa
Narodowego Banku Polskiego

Jerzy Pruski
First Deputy President,
National Bank of Poland